

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

N.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

Mutuare cum pacto remutuandi, licere quidam ajunt, sed alii negant, quibus assentitur Emm Sa; obligare enim ad aliquid pecunia aestimabile ob mutuum, usura est. *Cov. de contr.*

q. 37. pro remissione injuriæ accipere aliquid tamquam pretium, usuram putat, licitum tamen est, mutuare alteri cum pacto, ut privatam vindictam tibi condonet. Item, si exigat justam aliquam satisfactionem, pro fama vel honore violato, potes eum obligare, ratione mutui, ut condonet pacto amicitia, sed non justitiæ. *Lessius. l. c. c. 20 dub. 7.*

Renunciandi) Licere putant Angl. *usura 1. n. 4. Major. 4. d. 15. q. 29. ad 2. Bann. 2. 2. q. 78. art. 2.* nempe, si commodè possit, idque imposita obligatione non gratitudinis tantum, sed & civili, juxta *Adrian. in 4. de restit. led. contra negant D. Thom. l. c. ad 2. Cajet. l. c. Gab. 4. d. 15. quest. 11. art. 1. Nav. c. 157. num 223. Mol. d. 308.*

Pecunia deposita cum potestate utendi, fit mutuum, idemque est de quovis consistente in numero, pondere, aut mensura, fitque depositarius dominus.

Si quis det frumentum, recepturus oleum, mutuum videtur implicitum.

Mutuare mercatori cum pacto, ut reddat in mercibus; vel operario, ut in operis, est emere, anticipata solutione. *Vid. Mol. d. 309 n. 6.*

Mutui vexatio licitè redimitur. *Sot. l. c. art. 2. col 3.*

N.

Negotium.

Negotium alterius potest quis agere, sine ejus mandato.

Nomen.

Nomen sibi quemque posse mutare, excepto servo, modo fiat sine fraude, & alterius præjudicio, quidam ajunt; Em Sa ad tempus, & ex causa id posse putat, alioqui acceptum in Baptismo, non posse, nisi fortè in Confirmatione.

Notarius.

I. Notarius habere debet scientiam, saltem mediocrem

co-

corum quæ ad proprium officium pertinent, debetque referre in scriptum ea, quæ à partibus asseruntur & fiunt, Peccatque graviter dum renuit instrumenta conficere, aut dum confecta occultat vel dum conficit instrumentum carentis iurisdictionis, teneturque ad restitutionem, & legata præsertim pia manifestare; neque potest quidquam ultra taxam accipere dum pretium à lege taxatum est, alioquin tenetur ad restitutionem, quando est quid notabile. *com. 2. circa octavum Decalogi præceptum, disp. 10. q. 3. punct. ult. n. 1. & seq.*

2. Clericus iniciatus majoribus ordinibus, non potest tabellionis Cæsarei officium suscipere, potest verò si minoribus tantùm sit iniciatus. *Ibid. num. 8.*

A D D I T I O.

In Notario requiritur scientia, fidelitas, iustitia. Scire debet necessaria ad suum munus, si omittat aliquid per inscientiam aut negligentiam, in instrumento, unde aliquis damnum patitur, tenetur restituere.

Si conficiat falsum instrumentum, gravissimum patrat scelus, & tenetur restituere.

Si verborum puritatem non servet, malè agit: si in criminalibus præcipuè, rem aliter narret, quàm se illa habeat, graviter peccat, & tenetur de damno illato.

Joan. Med. *de reb. per usur. acquisit. q. 4.* excusat à peccato notarium usurarii contractus instrumentum conscribentem, si solum conscribat veritatem, & nihil præterea agat. Azor *l. 8. c. 22. q. 16.* excusat, si vocetur à Christiano, non autem si à Judæo. Toler. sequitur Nav *loc. cit. n. 15.* & Carbo *q. si. de restitu. Medinæ opinio* quibusdam non displicet.

Notarius in foro Ecclesiastico potest esse laicus.

Tabellio factus clericus, aut religiosus, non perdit officium ipso iure, interdicitur tamen communiter usus. Vid. *Pa. norm. c. sicut. ne cler. vel mon. & Felin in c. cum l. & A. de sent. & rejud. vid. Fum. Tabellio 34.* Tabellionis, cum haberi non potest, vicem supplent duæ personæ honestæ *Fum. l. c. n. 2.*

Notarius visitatoris si non est de familia eius, nec habet familiarium è publico, potest aliud accipere à visitatis, nisi statuto aut consuetudine prohibeatur. Vid. *Sylv. visitatio. n. 5.*